Жалақыны құқықтық реттеу.

1. *Жалақының ұғымы және оның реттеу әдістері.*
2. *Жалақылар жүйесі.*
3. *Жалақы төлеудің тәртібі мен мерзімдері.*

Жалақы *– бұл жұмыскердің біліктілігіне, орындалатын жұмыстың күрделілігіне, санына, сапасына және жағдайларына қарай еңбегі үшін төленетін сыйақы, сондай-ақ өтемақы және ынталандыру сипатындағы төлемдер.*

Жұмыскерлердің еңбегіне ақы төлеу саласындағы

мемлекеттік кепілдіктер

мыналарды қамтиды:

1) Айлық жалақының ең төмен мөлшерін

2) Сағаттық жалақының ең төмен мөлшерін

3) Үстеме жұмысқа ақы төлеуді

4) Мереке және демалыс күндеріндегі жұмысқа ақы төлеуді

5) Түнгі уақыттағы жұмысқа ақы төлеуді

6) Жұмыскердің жалақысынан ұстап қалудың мөлшерін шектеуді

7) Жалақы төлеудің тәртібі мен мерзімдерін қамтиды

Жұмыскердің айлық жалақысының мөлшері

жұмыскердің біліктілігіне

орындалатын жұмыстың күрделілігіне

санына және сапасына

еңбек жағдайларына қарай

сараланып белгіленеді.

Еңбек міндеттерін орындаған жұмыскердің айлық жалақысының мөлшері
тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы ҚР заңында белгіленген
айлық жалақының ең төмен мөлшерінен кем болмайды.

Жалақының ең төмен мөлшерін белгілеу:

- ***тиісті қаржы жылына арналған***

Республикалық бюджет туралы ҚР заңында

- ***жыл сайын белгіленетін айлық жалақының ең төмен мөлшері***

ең төмен күнкөріс деңгейінен кем болмауға тиіс

- ***және жұмыс істелген уақытқа пропорционалды түрде төленеді.***

2015 жылғы көрсеткіш

1. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жәрдемақыларды және өзге де әлеуметтік төлемдерді есептеу үшін, сондай-ақ айыппұл санкцияларын, салықтар мен басқа да төлемдерді қолдану үшін айлық есептік көрсеткіш (АЕК) – **1982** теңге.
2. Жалақының ең төменгі мөлшері (ЖТМ) – **21 364** теңге.
3. Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемінің мөлшері (МБЗ) – **11 182** теңге.
4. Зейнетақының ең төменгі мөлшері – **23 692** теңге.
5. Базалық әлеуметтік төлемдердің мөлшерін есептеу үшін ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасы – **21 364**

2016 жылғы көрсеткіш

1. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жәрдемақыларды және өзге де әлеуметтік төлемдерді есептеу үшін, сондай-ақ айыппұл санкцияларын, салықтар мен басқа да төлемдерді қолдану үшін айлық есептік көрсеткіш (АЕК) – **2 121** теңге.
2. Жалақының ең төменгі мөлшері (ЖТМ) – **22 859** теңге.
3. Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемінің мөлшері (МБЗ) – **11 965** теңге.
4. Зейнетақының ең төменгі мөлшері – **25 824** теңге.
5. Базалық әлеуметтік төлемдердің мөлшерін есептеу үшін ең төменгі күнкөріс деңгейінің шамасы – **22 859**теңге.

Жұмыскерге жалақы жұмыс берушідегі қолданыстағы

- ***еңбекке ақы төлеу жүйелеріне сәйкес еңбек шартында белгіленеді.***

Еңбекке ақы төлеу жүйесі

- ***еңбек, ұжымдық шарттардың талаптарында және (немесе) жұмыс берушінің актілерінде айқындалады.***

Жұмыс беруші жұмыскерлердің

- ***өндіріс тиімділігі мен орындалатын жұмыстардың сапасын жооғарлатуға мүдделілігін арттыруды күшейту үшін сыйлықақы беру жүйелерін, еңбекті ынталандырудың басқа нысандарын енгізе алады.***

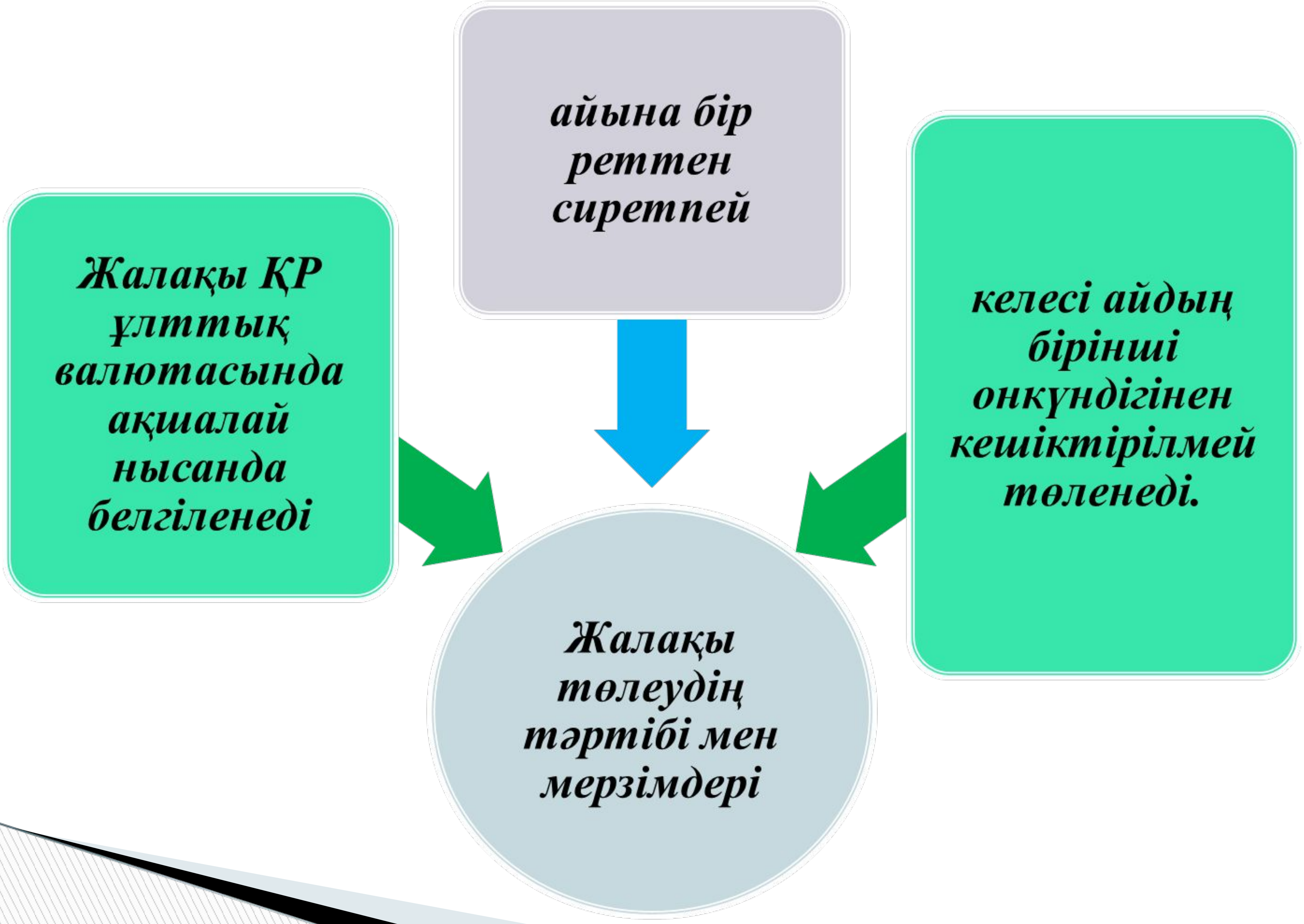
Жалақы ҚР ұлттық валютасында ақшалай нысанда белгіленеді
айына бір реттен сиретпей
келесі айдың бірінші онкүндігінен кешіктірілмей төленеді.
Жалақы төлеудің тәртібі мен мерзімдері

Жалақы төленетін күн демалыс немесе мереке күндеріне тура келген кезде
Жалақы төленетін күн еңбек шартында көзделеді.
төлем олардың қарсаңында жүргізіледі.
Жалақы төлеудің тәртібі мен мерзімдері

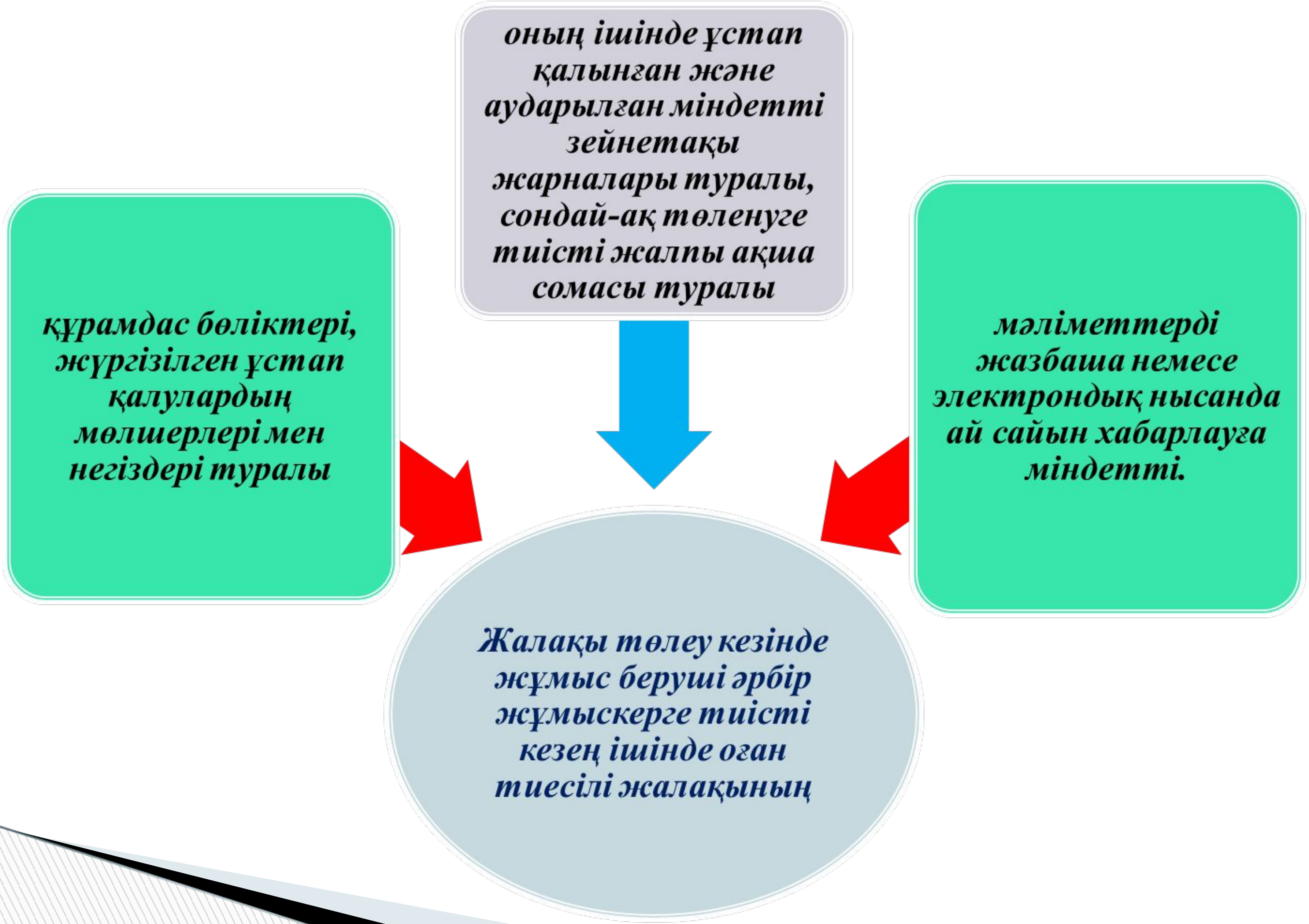
Жалақы төлеу кезінде жұмыс беруші әрбір жұмыскерге тиісті кезең ішінде оған тиесілі жалақының
құрамдас бөліктері, жүргізілген ұстап қалулардың мөлшерлері мен негіздері туралы
оның ішінде ұстап қалынған және аударылған міндетті зейнетақы жарналары туралы, сондай-ақ төленуге тиісті жалпы ақша сомасы туралы
мәліметтерді жазбаша немесе электрондық нысанда ай сайын хабарлауға міндетті.

Жұмыс беруші жалақыны толық көлемде және еңбек шартында белгіленген мерзімдерде

- ***төлемеген кезде жұмыс беруші ҚР заңдарына сәйкес жауаптылықта болады.***

Жұмыс беруші төлем кідіртілген кезең үшін

- ***жұмыскерге берешек пен өсімпұл төлейді.***

Еңбек шарты тқтатылған кезде жұмыс берушіден жұмыскерге тиісілі сомаларды төлеу ол тоқтатылғаннан кейін

- ***3 жұмыс күннен кешіктірілмей жүргізіледі.***